

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
Імені Івана Боберського**

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ПСИХОЛОГІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ В СПОРТИВНІЙ
ОРГАНІЗАЦІЇ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань - 01 освіта/педагогіка

Спеціальність - 017 Фізична культура і спорт

Освітньо-професійна програма – Адаптивний спорт та спорт ветеранів війни

Кількість кредитів – 3 – 90 год., із них: аудиторних – 14/16 год.; самостійної роботи студента – 30 год.

Форма навчання – денна

Рік підготовки – 6, семестр – 1

Компонент освітньої програми – вибіркова.

Дні занять – відповідно до розкладу.

Консультації – відповідно до графіку навчального процесу.

Мова викладання – українська.

Керівник курсу:

Криштанович Світлана Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології.

Контактна інформація:

Адреса: 79007, вул. Костюшка 11, ЛДУФК імені Івана Боберського, м. Львів.
каб. 318., тел. (032) 255-32-12

E-mail: skrischtanovich@gmail.com

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні концепції управління безпосередньо пов'язані з підвищенням ролі людського фактору в умовах демократизації суспільства, з активізацією соціальної та кадрової політики. Особливу значущість набувають питання управління кадрами, які являють собою людський фактор розвитку виробництва, а оскільки останній зумовлений фізіологічними, психологічними та соціально-психологічними властивостями людини, проблеми її мобілізації та розвитку слід вирішувати у руслі відповідних наук. Це зумовлює якісно нові вимоги до психології як науки і, отже, до використання результатів соціально-психологічних досліджень у практиці кадрового менеджменту. У системі заходів, спрямованих на прискорення соціально-економічних перетворень, важливо ефективно використовувати людські ресурси. А оскільки «кадри» – це люди, то їх індивідуальні, особисті якості належать до факторів, що визначають рівень професійної підготовки, спеціалізацію, ставлення до роботи, успіхи в навчанні і багато іншого. Тому соціальна психологія має органічно входити у структуру професійної діяльності працівників кадрових служб, менеджерів усіх рівнів та напрямків. Якщо спробувати узагальнити зміни, що відбуваються в системі роботи з кадрами, та дати їх коротке визначення, то найточніше це буде «психологізація». Саме вона становить нині основний зміст процесів, що відбуваються у сфері управління персоналом.

У сучасних умовах менеджмент у спортивній організації є складним соціально-економічне явище, яке відбивається практично на всіх сторонах життя суспільства. Тим часом, незважаючи на величезну кількість робіт з теорії організації та управління, жодна з них, на думку вітчизняних і західних експертів, не є універсальною.

Активізація людського фактору всередині спортивної організації та облік соціально-психологічних особливостей персоналу – вирішальні умови підвищення ефективності діяльності будь-якої фірми. Оскільки організацію можна визначити як систему спільно працюючих людей, що відрізняються професійно-соціальними функціями та становищем у цій системі та об'єднаних для досягнення спільних цілей (високих спортивних досягнень), то перед нею неминуче виникають не тільки організаційні, економічні, а й соціально-психологічні проблеми, від успішного вирішення яких залежить висока результативність життєдіяльності спортивної організації.

Таким чином, *психологію менеджменту в спортивній організації* слід розглядати як міждисциплінарний науково-практичний напрям, метою якого є дослідження та психологічне забезпечення рішення проблем управління людьми в умовах ринкової системи господарювання, а *предметом* - соціально-психологічні явища в спортивних організаціях, соціологічні та психологічні фактори, які зумовлюють ефективну діяльність персоналу організації. До цих факторів відносять психологічне забезпечення професійної діяльності менеджерів, що включає

вирішення проблем професійного самовизначення, професійної підготовки та підвищення кваліфікації менеджерів різних рівнів; пошук та активізація резервів управлінського персоналу, включаючи оцінку та підбір менеджерів з урахуванням мети організації; оцінка та покращення соціально-психологічного клімату, згуртування персоналу для досягнення цілей організації, включаючи вдосконалення стилю та культури ділових взаємин.

Мета курсу «Психологія менеджменту в спортивній організації» - формування в майбутніх фахівців системи спеціальних знань щодо психосоціологічних підходів у сучасній менеджерській парадигмі; оволодіння сучасними психологічними методами ефективного використання людських ресурсів; розуміння психологічних основ системного менеджменту спортивними організаціями; набуття вмій психологічного аналізу внутрішнього й зовнішнього середовища спортивної організації та практичних навичок психологічного забезпечення професійної діяльності, прийняття адекватних менеджерських рішень для створення належного соціально-психологічного клімату в колективі.

Завдання курсу «Психологія менеджменту в спортивній організації» – допомогти майбутнім фахівцям усвідомити роль і значущість психологічного підходу в процесі менеджменту; ознайомити з найважливішими теоретичними розробками, експериментальними й прикладними дослідженнями вітчизняних і зарубіжних психологів; підвищити рівень компетентності майбутніх менеджерів в спорті завдяки отримання ними психологічної підготовки; навчити магістранта працювати з інформацією; зацікавити майбутнього магістра та спонукати його до подальшого поглиблення знань з основ психології менеджменту в спортивній організації.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ

Назви змістових тем	Розподіл годин				Результати навчання. Знати:
	разом	л.	п.р.	с.р.	
Тема 1. Психологія менеджменту: концептуальні засади	10	2	2	6	<ul style="list-style-type: none"> – Психосоціальні тенденції сучасного розвитку спортивної організації. – Методологічні основи психології менеджменту. – Еволюція психолого-управлінської думки
Тема 2. Психологічні особливості особистості менеджера	10	2	2	6	<ul style="list-style-type: none"> – Поняття про психологічну готовність до менеджменту. – Мотиваційний компонент психологічної готовності до менеджменту. – Когнітивний компонент психологічної готовності до

					менеджменту. – Операційний компонент психологічної готовності до менеджменту. – Особистісний компонент психологічної готовності до менеджменту
Тема 3. Психічне здоров'я в системі менеджменту спортивної організації	10	2	2	6	– Психічне здоров'я як чинник ефективної діяльності. – Стрес та його вплив на працездатність. – Самоменеджмент психічного здоров'я
Тема 4. Психологічні основи управлінських функцій менеджера.	10	2	2	6	– Психологічний зміст функцій управління. – Психосоціологічні особливості стратегічної функції. – Виробничі функції та уміння менеджера, що передбачають психолого-управлінські компетентності
Тема 5. Ефективність керівництва управлінського персоналу. Соціальні ролі персоналу організації	10	-	1	9	– Поняття про керівництво. Стилі керівництва – Індивідуальний стиль керівництва. Фактори, які впливають на стиль керівництва. – Поняття про соціальні позиції та соціальні ролі
Тема 6. Психологія командотворення в спортивній організації	10	2	1	7	– Організаційні особливості структури трудового колективу. – Соціально-психологічний клімат в організації. – Груповий потенціал: пошук синергії
Тема 7. Психологія ділового спілкування	10	2	2	6	– Ефективна комунікація – основа успіху у діловому спілкуванні. – Інтерактивний рівень спілкування. – Перцептивний рівень спілкування
Тема 8. Психологія управління конфліктами	10	2	2	6	– Типологія конфліктів. – Врегулювання конфліктів: стратегія та тактика. – Тривала готовність до безконфліктного спілкування
Тема 9. Психологічні контексти інноваційної, комунікативної, мотиваційної діяльності менеджера	10	-	2	8	– Управління нововведеннями (змiнами). – Психологічний контекст комунікації. – Психологічні засоби у системі мотивації та стимулювання праці
Усього годин	90	14	16	60	

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Постреквізити:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти таких результатів навчання:

1) загальні компетентності:

ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

2) фахові компетентності:

СК12. Здатність організовувати роботу та здійснювати управління діяльністю ДЮСШ, СДЮСШОР, ШВСМ спортивних, спортивнооздоровчих та оздоровчо-рекреаційних клубів.

Програмні результати навчання:

2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.

8. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів

Політика оцінювання

Передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання якості знань студентів здійснюється відповідно до:

Положення ЛДУФК ім. Івана Боберського про організацію освітнього процесу:

<https://www.ldufk.edu.ua/files/Nauka/Naukova%20robota/osv.%20proces.%202020.%20zaversh.pdf>)

Робочої програми <http://repository.ldufk.edu.ua>

Порядку оцінювання <https://www.ldufk.edu.ua/files/Nauka/Naukova%20robota/osv.%20proces.%202020.%20zaversh.pdf>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Батрин Н. В. Psychology of management = Психологія менеджменту: посіб. для студ. вищ. навч. закл. екон. спец. : англ. мовою. Т.: Лібра Terra, 2008. 84 с.

2. Берн Е. Ігри, у які грають люди. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. 256 с.

3. Гоулман Д. Емоційний інтелект у бізнесі. Харків.: Vivat. 2021, 528 с.

4. Даймонд Дж. Переворот. Зламні моменти в країнах, що переживають кризу; [пер. с англ. В. Горбатько]. К.: Вид. група КМ-БУКС, 2019. 464 с.

5. Долинська Л. В., Матяш-Заяц Л. П. Психологія конфлікту : навч. посіб. Київ : Каравела, 2017. 304 с.
6. Друкер П. Ефективний керівник; [пер. с англ. Р. Макової]. К.: Вид. група КМ-БУКС, 2018. 248 с.
7. Зливков В.Л., Лукомська С.О. Теорія та практика психологічних тренінгів. К.- Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 209 с.
8. Калениченко Р. А., Харіна О. Є., Доценко К. М. Основи психології та конфліктології для фахової підготовки економістів : навч. посіб. Ірпінь, 2016. 308 с.
9. Карамушка Л. М., Ткалич М. Г. Самоактуалізація менеджерів у професійно-управлінській діяльності (на матеріалі діяльності комерційних організацій): монографія. Київ – Запоріжжя: Просвіта, 2009. 260 с.
10. Карамушка Л. М. Технології роботи організаційних психологів. Київ: Видавництво: ІНКОС, 2005. 366 с.
11. Олійник Н.А., Войтенко С.М. Психологічні особливості спортивної діяльності: Монографія. Вінниця: ВНАУ, 2020. 240 с.
12. Психологія конфлікту: комплекс навч.-метод. забезпечення підготовки бакалаврів всіх спеціальностей / Укл.: М. О. Кононець. Київ : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2017. 48 с.
13. Психологія управління: курс лекцій для студентів денної і заочної форм навчання напряму підготовки 6.030103 «Практична психологія» / укладач О.С. Юрков. – Мукачево: МДУ, 2017. 179 с.
14. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б. Психологія управління та конфліктологія : підручник. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. 320 с.
15. Сивогракова З. А., Алексеєнко Н. В. Психологія конфліктів. Соціально-психологічний вимір управління конфліктами: Конспект лекції. Харків: УкрДУЗТ, 2020. 52 с.
16. Чернявська Т. П. Актуальна психологія менеджменту : метод. рек. до курсу для магістрів (другого рівня вищої освіти) спец. 073 «Менеджмент» / Т. П. Чернявська. – Одеса : Одес. нац. ун-т імені І.І. Мечникова, 2022. 33 с.
17. Фесенко Г. Г. Психологія управління та конфліктологія: Конспект лекцій (для студентів спеціальності 8.14010101 «Готельна і ресторанна справа») / Г. Г. Фесенко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ, 2013. 132 с
18. Штифурак В. Є. Психологія управління та конфліктологія : навч. посіб. Вінниця : Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2017. 252 с.

Додаткова

19. Алексеєнко Н. В. Конфліктологічна компетентність майбутнього інженера: теорія і практика. Директор школи, ліцею, гімназії : Всеукраїнський науково-

- практичний журнал. Спец. тематич. вип. «Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання». Київ : Гнозис, 2019. № 2. Том I (24). С. 181-190.
20. Афанасьєв М. В., Шемаєва Л. Г., Верлока В. С. Основи менеджменту: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / За ред. М. В. Афанасьєва. Харків : ВД "ІНЖЕК", 2003. 484 с.
21. Буткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: Навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 456 с.
22. Галаган В. Я., Орлов В. Ф., Отич О. М. Конфліктологія : конспект лекцій для підготовки магістрів усіх форм навчання. Київ : ДЕТУТ, 2008. 293 с.
23. Грицюк К. Чому виникають конфлікти? Психолог. 2007. № 25-27. С. 78-79.
24. Дзвінчук Д.І. Психологічні основи ефективного управління. Київ : ЗАТ «НІЧЛАВА». 2000. 280 с.
25. Довгань П. Службові конфлікти та інтриги: різні види службових конфліктів / П. Довгань // Вісник Української Академії державного управління при Президентові України. 2001. № 2. С. 403–413.
26. Дороніна М.С., Григоренко А.М. Психологія управління, частина 2.: Навчальний посібник. Харків, Вид. ХДЕУ, 2000. 96 с.
27. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 456 с.
28. Карамушка Л.М., Дзюба Т.М. Психологія управління конфліктами в організації (на матеріалі діяльності освітніх організацій): Монографія. Київ. Полтава, 2009. 268 с
29. Коваленко Д. В. Конфліктологія : навч. посіб. Харків : Точка, 2012. 221 с.
30. Котлова Л. О. Психологія конфлікту: курс лекцій. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 112 с.
31. Криштанович С.В. Спортивний менеджмент : навч. посіб. / Львів :ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2020. 208 с.
32. Крушельницька О.В., Мельничук Д.П. Управління персоналом: Навч. посіб. Київ : Кондор, 2003. 453 с.
33. Кулініч І.О. Психологія управління: Курс лекцій. Львів : ВПВ ЛВЦНТЕІ, 2006. 126 с.
34. Ложкін Г. В., Пов'якель Н. І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика. Київ : Професіонал, 2006. 416 с.
35. Ложкін Г.В., Спасенніков В. В., Комаровська В.Л. Економічна психологія: Навч. посіб. Київ : ВД "Професіонал", 2004. 304 с.
36. Мельник Л.П. Психологія управління: Курс лекцій. – 2-ге вид., стереотип. Київ : МАУП, 2002. 176 с.
37. Орбан-Лембрик Л.Е. Основи психології управління: Монографія. Івано-Франківськ: Плай, 2002. 426 с.
38. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління. Київ : Академвидав, 2003. 568 с.

39. Орлов В. Ф., Отич О. М., Фурса О. О. Психологія конфлікту : навч.-метод. посіб. для підготовки магістрів усіх форм навчання. Київ : ДЕТУТ, 2008. 422 с.
40. Пачковський Ю.Ф. Психологія підприємництва. Київ : Каравела, 2006. 408 с.
41. Савельєва В.С. Психологія управління: Навчальний посібник. Київ : ВД «Професіонал», 2005. 320 с.
42. Савчин М. Соціальна психологія. Дрогобич: Відродження, 2000. 274 с.
43. Савчин М., Зимянський А. Психологія управління: тексти лекцій. Дрогобич : РВВ ДДПУ імені Івана Франка, 2009. 293 с.
44. Савчук Л.М., Бутенко Н.Ю., Власова А.М. та ін. Організаційна поведінка: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. Київ : КНЕУ, 2001. 249 с.
45. Слободянюк, А. В. Психологія управління та конфліктологія : навчальний посібник для практичних та семінарських занять / А. В. Слободянюк, Н. О. Андрущенко. Вінниця : ВНТУ, 2010. 120 с.
46. Фесенко Г. Г. Психологія управління та конфліктологія: Конспект лекцій (для студентів спеціальності 8.14010101 «Готельна і ресторанна справа») / Г. Г. Фесенко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ, 2013. 132 с.
47. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Академвидав, 2006. 488 с.
48. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління. Підручник. 3-тє вид. перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 664 с.
49. Хоронжий А.Г. Основи соціального управління: Навч. посіб. Львів: Магнолія Плюс, 2006. 220 с.

Інформаційні ресурси мережі інтернет

50. Баклицький І.О. Психологія праці [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/psihologiya_pratsi_-_baklitskiy_io.
51. Безкоштовний консультаційно-інформційний тур / Центр управління персоналом. – Режим доступу: <http://center-personal.livejournal.com/82837.html>
52. Зінчина О. Б. Конфліктологія : навч. посіб. [Електронний ресурс] / О. Б. Зінчина. – Х. : ХНАМГ, 2007. – 164 с. – Режим доступу: // <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0008958.pdf>
53. Конфліктологія : навч. посіб. [Електронний ресурс] / за заг. ред. В. М. Петюха, Л. В. Торгової. – К. : КНЕУ, 2003. – 315 с. – Режим доступу : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0009008.pdf>
54. Кулініч І.О. Психологія управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/psihologiya_upravlinnya_-_kulinich_io.

55. Нагаєв В. М. Конфліктологія : навч. посіб. [Електронний ресурс] / В. М. Нагаєв. – К. : Центр навч. літ., 2004. – 198 с. – Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0008959.pdf>

56. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.

57. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління. 2-ге видання, доповнене ("Академвидав") [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://academia-ps.com.ua/product/203>.

58. Орлянський В. С. Конфліктологія : навч. посіб. [Електронний ресурс] / В. С. Орлянський. – К. : Центр навч. літ., 2007. – 160 с. – Режим доступу : // <http://www.culononline.com.ua/index.php?newsid=109>

59. Пірен М. І. Кофліктологія [Електронний ресурс] / М. І. Пірен. – К. : МАУП, 2005. – 360 с. – Режим доступу : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0008957.PDF>

60. Психологія управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/vnz/reports/psychology/10080/>.

61. Репозитарій ЛДУФК. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>

62. Скібіцька Л. І. Конфліктологія [Електронний ресурс] / Л. І. Скібіцька. – К.: ЦУЛ, 2007. – 384 с. – Режим доступу: <http://www.culononline.com.ua/index.php?newsid=398>

63. Слободянюк А.В., Андрущенко Н.О. Психологія управління та конфліктологія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://posibnyku.vntu.edu.ua/psihol/>.

64. Тихомирова Є. Б. Конфліктологія та теорія переговорів : підручник [Електронний ресурс] / Є. Б. Тихомирова, С. Р. Постоловський. – Суми : Університетська книга”, 2008. – 240 с. – Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0008960.pdf>

65. Убейволк О. О. Конфлікт як прояв соціальної комунікації [Електронний ресурс] / Убейволк О. О. // Грані : альманах. – 2010. – № 5(73). – С. 107–111. – Режим доступу : // <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0009011.pdf>

66. Убейволк О. О. Конфліктологія : метод. рек. для студ. денного відділення спеціальності «Логістика» [Електронний ресурс] / О. О. Убейволк. – Запоріжжя : ЗНУ, 2010. – 60 с. – Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2010/09/konfliktologie.pdf>